

AUTOR KNIHY
MOC PRÍTOMNÉHO OKAMIHU,
NAJLEPŠIE PREDÁVANÝ TITUL
PODĽA NEW YORK TIMES

NOVÁ ZEM

OBJAVTE V SEBE
ZMYSEL ŽIVOTA

ECKHART TOLLE

**NOVÁ
ZEM**
ECKHART TOLLE

Eckhart Tolle
A NEW EARTH
NOVÁ ZEM

Original English language edition published by Penguin Group (USA) Inc.
Copyright © 2005 by Eckhart Tolle
Slovak edition copyright © Citadella, 2014
All rights reserved

Texty v tejto edícii sú neskrátené.
Ďalšie časti tejto knihy sa môžu líšiť od originálnej edície.

Preklad: © Natália Krížová
Jazyková úprava a redakcia: Erica di Orendi
Grafická úprava a obálka: Marek Kacvinský

Vydalo vydavateľstvo Citadella
v roku 2014

Distribúciu zabezpečuje:

PARTNER TECHNIC spol. s.r.o.
Nám. slobody 17
811 06 Bratislava
tel.: 004212 524 978 96
email: info@partnertechnic.sk

ISBN 978-80-89628-41-4

ECKHART TOLLE

NOVÁ
ZEM

OBJAVTE V SEBE
ZMYSEL ŽIVOTA

Citadella

OBSAH

Prvá kapitola Rozkvet ľudského vedomia	11
Druhá kapitola Ego: súčasný stav ľudstva	33
Tretia kapitola Jadro ega	65
Štvrtá kapitola Masky -- Mnoho tvári ega	91
Piata kapitola Jadro bolesti	131
Šiesta kapitola Oslobodenie	161
Siedma kapitola Zistite kto v skutočnosti ste	185
Ôsma kapitola Objavenie vnútorného priestoru	221
Deviata kapitola Vnútorný zmysel života	253
Desiata kapitola Nová Zem	275

NOVÁ ZEM

Rozkvet
ľudského
vedomia

PRVÁ KAPITOLA

ROZKVET ĽUDSKÉHO VEDOMIA

Predstavenie

Zem, pred 114 miliónmi rokov. Jedného rána, chvíľu po svitaní rozkvitol prvý kvet. Otvoril svoje lupene, aby prijal lúče slnka. Skôr, ako nastal tento okamih, ktorý spustil evolučnú premenu života na planéte, našu planétu už milióny rokov pokrývala vegetácia. Prvý kvet žil len krátko, pretože pre život kvetov ešte neexistovali vhodné podmienky. Kveti boli potom ešte dlho iba osamotenými úkazmi. Jedného dňa však prišiel zlom a celá planéta sa rozžiarila výbuchom farieb a vôní. Takto by to videl náhodný pozorovateľ, keby nejaký na planéte existoval.

Omnoho neskôr sa tieto nádherné, krehké bytosti, ktoré nazývame kvetmi stali zásadnou súčasťou evolúcie vedomia ostatných druhov. Čoraz viac upútavali pozornosť, priťahovali a fascinovali ľudí. S rozvojom ľudského vedomia sa práve kvety stali prvou vecou, ktorú si ľudia vážili napriek tomu, že nemala nijaký praktický význam a nevyhnutne ju nepotrebovali. Kveti sa stali inšpiráciou pre mnohých umelcov, básnikov aj mystikov. Ježiš

kázal o tom, že je vhodné o kvetoch rozjímať a učiť sa od nich. Budha zasa urobil „kázeň bez slov“, keď dvihol kvet a dlho naň hľadel. Po chvíli sa jeden z prítomných mníchov Máhákašjapa začal usmievať. Bol jediný, ktorý pochopil význam kázne. Podľa legendy, si tento úsmev, znamenajúci jeho duchovné precitnutie, odovzdávalo ďalej dvadsaťosem majstrov a omnoho neskôr sa stal základom Zenu.

Krása kvetov môže prebudiť v ľuďoch inú krásu - tú ktorá sa skrýva vo vnútri každého z nás, krásu našej pravej prirodzenosti. Prvé pochopenie krásy bolo jednou z najdôležitejších udalostí v dejinách ľudského vedomia. S týmto poznaním sa totiž spájajú pocity radosti a lásky. Napriek tomu, že si to úplne neuvedomujeme, sa pre nás kvety stali stelesnením toho, čo je v nás najvznešenejšie, najtajomnejšie, najhlbšie a bez formy. Kvety omnoho krehkejšie, krajšie a pomínuteľnejšie než rastliny na ktorých vyrástli, sú ako poslovia z iného sveta, sú mostom medzi svetom foriem a svetom bez formy. Ich vôňa nie je len krásna a spôsobuje ľuďom radosť, ale zároveň je to vôňa duchovného sveta. Ak by sme chceli použiť slovo „osvietenie“ v širšom slova zmysle, tak môžeme vnímať kvety ako prejav osvietenia v ríši rastlín.

Akakoľvek forma života, či už vo svete nerastov, rastlín, zvierat, alebo ľudí môže dospieť k „osvieteniu“. Stáva sa to zriedkavo, pretože ide o viac, ako len o evolučný pokrok: osvietenie je narušením kontinuity vývoja, ide o priamy skok na úplne iný stupeň Bytia a najmä oprostenie sa od hmoty.

Čo môže byť tvrdsie a nepreniknuteľnejšie ako skala, najhustejšia zo všetkých foriem? A predsa, niektoré skaly prechá-

dzajú premenou, menia svoju molekulárnu štruktúru a stávajú sa kryštálmi, cez ktoré prechádza svetlo. Uhlík sa pod vplyvom vysokých teplôt a tlaku mení na diamant a iné nerasty na ostatné drahé kamene.

Väčšina suchozemských plazov, tvorov, ktoré sú najviac zo všetkých živočíchov späté so zemou, sa nezmenila už milióny rokov. Podaktorým však narástli krídla s perím a zmenili sa na vtákov, čím prekonalí gravitáciu, ktorá ich tak dlho zväzovala. Nezačali lepšie liezť, či rýchlejšie chodiť, ale úplne prekonalí tieto formy pohybu a premenili ich za iný druh.

Odjakživa mali kvety, drahokamy a vtáky špeciálny význam pre ľudského ducha. Rovnako ako ostatné životné formy, sú aj oni len dočasnými prejavmi jednoty Života a Vedomia. Dôvodom, pre ktorý fascinujú od nepamäti ľudstvo a pre ktorý sa s nimi cítia spriaznené, je ich éterická podstata.

Na určitom stupni vývoja, keď človek začne vnímať prítomnosť a venuje pokojnú pozornosť svojmu okoliu, tak precíti božskú esenciu života - večne prítomné vedomie, či ducha v každej životnej forme. V takej chvíli precíti, že je v jednote so všetkými bytosťami a miluje ich, tak ako sám seba. Kým sa tak stane, tak väčšina ľudí zatiaľ vníma iba vonkajšie prejavy a vôbec si neuvedomujú vnútornú podstatu sveta, rovnako ako si neuvedomujú svoju vlastnú vnútornú podstatu a stotožňujú sa len so svojou telesnou a psychickou formou.

Pri pohľade na kvet, kryštál, drahokam, či vtáka si človek, ktorý Prítomnosť neprežíva vedome, alebo iba slabo prežíva, zriedka uvedomí, že existuje niečo viac, ako iba obyčajná fyzická

existencia. A napriek tomu, že to vôbec nevie, to „niečo“ je práve to, čo prebúda jeho záujem o tieto nádherné stvorenia. Pretože ich éterická podstata a prítomnosť všadeprítomného ducha, je tu zjavnejšia ako pri všetkých ostatných formách života. To isté sa dá povedať o všetkých čerstvo narodených živočíchoch - či už sú to bábätká, šteniatka, mačiatka, jahniatka... Sú krehké, citlivé, zatiaľ nie príliš ukotvené v hmotnom svete. Vyžaruje z nich nevinnosť, neha a krása, ktoré nepochádzajú z tohto sveta. Pohľad na ne obmäkčí aj tých najväčších „tvrďasov“.

Keď ste bdeli a rozjímate o kvetoch, kryštáloch, alebo vtáčkoch, bez toho, aby ste ich chceli škatuľkovať vo svojej myšli, tak sa pre vás stávajú oknom do sveta bez foriem. Je to malilinké vnútorné okienko umožňujúce nazrieť do ríše ducha. A práve preto tieto tri „osvietené“ formy od dávnych čias zohrávajú takú dôležitú úlohu pri rozvoji ľudského vedomia. To je dôvod, pre ktorý je lotos hlavným symbolom budhizmu a biela holubica je symbolom Ducha svätého v kresťanstve. Tieto symboly pripravujú pôdu pre zásadný posun v planetárnom vedomí, ktorý sa má udiť v ľuďoch. Ide o duchovné prebudenie, ktorého svedkami sme práve teraz.

Zmysel tejto knihy

Je ľudstvo pripravené na takú hlbokú transformáciu vedomia a natoľko radikálny a zásadný vnútorný rozvoj? V porovnaní s ním je kvitnutie aj tých najnádhernejších rastlín iba chabým odvarom. Dokážu sa ľudia vymaniť z bahna podmienených myš-

lienok a prepustia tým, rovnako ako drahokamy, cez seba lúče svetla vedomia? Dokážu sa zbaviť bremena materializmu a stožňovania sa s formami, ktoré iba upevňuje ego a vrhá ich do väzenia vlastnej osobnosti?

Možnosť takejto transformácie je hlavným odkazom všetkých duchovných učení ľudstva. Poslovnia ako Budha, Ježiš a ďalší, väčšinou neznámi učitelia, boli prvými kvetmi ľudstva. Boli vzácnou predzvestou, ktorá ďaleko predbehla svoju dobu. V časoch, keď boli na Zemi, ešte nemohol nastať rozkvet vedomia: ich posolstvo narazilo na nepochopenie a bolo často zmenené a poprekrúcané. Pochopila ho len malá skupina ľudí, čo nemalo nijaký vplyv na zmenu ľudskej podstaty.

Je dnes ľudstvo lepšie pripravené než v časoch týchto veľkých učiteľov? A prečo by malo byť? Čo môžete urobiť vy, ak vôbec niečo, aby ste urýchlili tento duchovný rozkvet? Aká je charakteristika starého egoistického stavu vedomia a ako sa dá odlíšiť od nového stavu vedomia? Odpoveď na tieto otázky sa dozviete v tejto knihe. Najdôležitejšie však je, že sama táto kniha je nástrojom transformácie, pretože vznikla pod vplyvom nového vedomia. Myšlienky a koncepty, ktoré vám tu predkladám sú síce dôležité, ale i tak sú druhoradé. Sú to iba ukazovatele, ktoré vás majú viesť po ceste k prebudeniu. Premena vo vás môže nastať už počas jej čítania.

Hlavným zmyslom tejto knihy nie je zahltiť vašu myseľ novými informáciami, či domnienkami, alebo vás presvedčať o akejkoľvek pravde. Zmyslom tejto knihy je duchovne Vás prebudiť. A to je dôvod, pre ktorý táto kniha nie je „zaujímavá“.

Zaujímavý totiž znamená - umožňujúci udržať si odstup, pohrávať sa s myšlienkami a predstavami – súhlasiť, či nesúhlasiť. Táto kniha je o Vás. Buď zmení stav Vášho vedomia, alebo pre Vás nebude mať nijaký význam. Prebudiť však môže iba pripravených. Nie každý je pripravený, ale mnohí už sú a s každým prebudeným človekom narastá hybná sila kolektívneho vedomia, ktorá potom uľahčí prebudenie všetkým ostatným. Pokiaľ neviete, čo prebudenie znamená, čítajte ďalej. Skutočný význam prebudenia môže spoznať iba prebudený. Proces prebudenia, ktoré je nezvratné, môže spustiť aj malý záblesk. Niektorí ho zažijú už pri čítaní tejto knihy. U mnohých ďalších už možno nastal proces prebudenia, len si to ešte nevšimli. Táto kniha im pomôže uvedomiť si ho. Niektorí ľudia sa prebudili pod vplyvom straty či utrpenia. Iní stretli duchovného učiteľa, alebo sa zoznámili s nejakým učením, prípadne si prečítali knihu *Sila prítomného okamihu* (alebo akúkoľvek inú transformačnú literatúru), čo v nich podnietilo záujem o duchovno. Pokiaľ sa vo Vás už proces prebúdzania začal, tak ho čítanie tejto knihy urýchli a zosilní.

Základným prvkom prebudenia je pochopenie toho ako funguje vaše neprebudené ja, ako ego myslí, hovorí a koná. Okrem toho musíte spoznať aj kolektívne podmienené myšlienkové procesy, ktoré udržujú neprebudený stav. Táto kniha preto odhaľuje hlavné aspekty ega a spôsoby, ktorými funguje na individuálnej aj kolektívnej úrovni. Je to dôležité z dvoch dôvodov: Prvým je, že pokiaľ nespoznáte základné mechanizmy fungovania ega, tak ho nebudete vedieť rozpoznať a ono vás vždy znova prinúti, aby ste sa s ním identifikovali. Ovládne vás a vy uveríte, že

to ste vy. Druhým dôvodom je, že akt rozpoznania svojho ega, je súčasne aktom, ktorým prebieha prebudenie. Keď spoznáte svoje neprebudené a nevedomé ja, tak si dovoľíte, prebudiť sa a stanete sa uvedomelým. Nie je možné bojovať s egom a zvíťaziť, rovnako, ako nemôžete bojovať s tmou. Svetlo uvedomenia si je jediné, čo potrebujete. Vy ste to svetlo.

Naša zdedená dysfunkcia

Keď sa hlbšie ponoríme do skúmania starodávnych náboženstiev a duchovných tradícií ľudstva, zistíme, že napriek mnohým zjavným odlišnostiam existujú dve základné pravdy, v ktorých sa väčšina z nich zhoduje, aj keď ich opisujú rôznymi slovami. Prvou je poznanie, že v „bežnom“ stave sú v mysli mnohých ľudí zjavné prvky dedičného ochorenia, či lepšie povedané šialenstva. V niektorých učeniach pôvodného hinduizmu je napríklad opísané kolektívne „pomätenie myslí“. Tento stav nazývajú *maya* – hmla ilúzie. Ramana Maharshi, jeden z najväčších indických mudrcov otvorene hovorí – „Mysel' je mája.“

Budhizmus používa iné termíny. Podľa Budhu ľudská myseľ v bežnom stave vytvára *dukkhu*, čo môžeme preložiť ako utrpenie, nespokojnosť, alebo jednoducho nešťastie. Považuje to za základný rys ľudskej povahy. Nech pôjdete kamkoľvek, nech budete robiť čokoľvek, vždy narazíte na *dukkhu*, hovorí Budha. V každej situácii sa skôr či neskôr prejaví *dukkhu*.

Podľa kresťanského učenia je normálnym stavom ľudstva stav „prvotného hriechu“. Hriech je slovo, ktoré je väčšinou

chápané a interpretované úplne nesprávne. V doslovnom preklade z antickej gréčtiny, v ktorej bol Nový Zákon napísaný, slovo hriech znamená minúť cieľ, tak ako keď lukostrelec netrafí šípom terč. Hriech teda znamená *minúť zmysel* ľudskej existencie. Znamená to, žiť bezcieľne, poslepiacky – odsúdený k utrpeniu a spôsobujúci utrpenie. Okrem toho, slovo hriech zbavené kultúrneho nánosu a nesprávnych interpretácií značí vrozenú poruchu ľudskej povahy.

Úspechy ľudstva sú nepopierateľné a pôsobivé. Vytvorili sme nádherné hudobné, literárne, výtvarné, staviteľské a sochárske diela. V poslednej dobe veda a technika radikálnym spôsobom zmenila náš každodenný život a umožnila nám skonštruovať veci, ktoré by boli ešte pred dvesto rokmi považované za zázrak. Ľudská myseľ je nesmierne inteligentná. No táto inteligencia je zároveň poznačená šialenstvom. Veda a technika zosilňujú deštruktívny vplyv tohto šialenstva ľudskej mysle na planétu, ostatné životné formy a aj samotného človeka. Dejiny dvadsiateho storočia sú dokonalým dôkazom našej kolektívnej choroby. A čo je horšie, táto kolektívna choroba sa zintenzívňuje a urýchľuje.

Prvá svetová vojna vypukla v roku 1914. Ničivé a kruté vojny motivované strachom, chamtivosťou a túžbou po moci sa stali bežnou súčasťou ľudských dejín, rovnako ako otroctvo, mučenie a šírenie násilia v mene rôznych náboženstiev a ideológií. Ľudské ruky a myseľ spôsobili omnoho viac utrpenia, ako všetky prírodné katastrofy dohromady. Už okolo roku 1914 veľmi inteligentná ľudská myseľ dokázala vymyslieť nie len spaľovacie motory, ale aj bomby, guľomety, ponorky, plameňomety a bojové plyny. Inteli-

gencia v službách šialenstva! Počas zákopovej vojny vo Francúzsku a Belgicku zahynuli milióny mužov preto, aby sa zmocnili pár míľ bahna. Keď sa v roku 1918 vojna skončila, tí čo prežili, s hrôzou a nepochopením hľadeli na spúšť, čo ostala. Desať miliónov ľudí bolo zabitých a omnoho viac zmrzačených a zohavených. Ľudské šialenstvo sa ešte nikdy neprejavilo takto razantne. Nik netušil, že to bol iba začiatok.

Do konca storočia narástol počet ľudí, ktorí umreli násilnou smrťou rukami iných ľudí na viac ako sto miliónov. Ľudia neumierali iba počas vojen medzi národmi, ale aj počas masových likvidácií rás, triednych nepriateľov, špiónov, či zradcov. Ako príklad môže slúžiť dvadsať miliónov vyvraždených v stalinskom Sovietskom zväze, alebo holokaust v nacistickom Nemecku. Ľudia však umierali aj počas mnohých menších lokálnych konfliktov, napríklad počas Španielskej občianskej vojny, alebo pod krutovládou Červených kmérov, ktorá má v Kambodži na svedomí štvrtinu obyvateľstva.

Stačí si pozrieť večerné správy v televízii, aby sme pochopili, že šialenstvo neustúpilo ani v dvadsiatom prvom storočí. Ďalším aspektom kolektívnej dysfunkcie ľudskej mysle je bezprecedentné násilie, ktorého sa ľudia dopúšťajú na všetkých ostatných živých tvoroch a aj na materskej planéte. Ničenie pralesov, ktoré pre nás produkujú kyslík, rovnako ako ničenie ďalších foriem života. Zabíjame kruto so zvieratami vo veľkochovoch, znečisťujeme rieky, oceány aj ovzdušie. Hnaní chamtivosťou ignorujeme, že sme súčasťou vyššieho celku a že pokiaľ budeme takto pokračovať, tak jediné k čomu dospejeme, bude naša vlastná deštrukcia.